

ANTIIKIN KULTTUURI 2015-2017

Antiikin kulttuuri on **vapaa sivuaine** kaikille yliopistoon opiskelijoiksi hyväksytyillä. Oppiaineessa tutustutaan pääpiirteissään antiikin kulttuurin eri osa-alueisiin. Laajan yleissivistyksen antavana aineena antiikin kulttuuri sopii hyvin tukemaan monenlaisia opintoja ja liittämään ne eurooppalaisen kulttuurin perinteeseen.

Antiikin kulttuurin perusopinnot, 30 op

Opiskelutapa: Opintojen suorittaminen ei edellytä klassisten kielten taitoa, mutta valinnaisiin opintojaksoihin voi sisällyttää myös latinan tai kreikan kielen opintoja. Valinnaisia opintojaksoja voidaan suunnata tukemaan ja täydentämään opiskelijan pääaineopintoja (sovitaan kuulustelijan kanssa).

Opintoja suoritetaan pääasiassa **kirjatenttein**, joihin ilmoittaudutaan Korpissa kohdassa **Tentit**. Kirjatenttejä voi korvata luentosarjoilla sopimuksen mukaan.

Arviointi: Arviointi asteikolla 0-5.

Kirjallisuus: Ks. opintojaksojen luettelo. Apuneuvoksi nimien suomenkielisen asun ja terminologian osalta suositellaan *MMM Antiikin sanakirjaa* (suomeksi toimittanut Marja Itkonen-Kaila) ja *Antiikin käsikirjaa* (toim. Paavo Castrén ja Leena Pietilä-Castrén).

Jos tutkinnon muihin aineisiin sisältyy antiikin kulttuurin opintoja, opiskelijan tulee erikseen sopia niitä vastaavien kohtien suorittamisesta kuulustelijan kanssa. Sekä **latinan kielen** että antiikin kulttuurin arvosanoja suorittavien opinnoista sovitaan tapauskohtaisesti kuulustelijan kanssa.

Antiikin kulttuurin perusopinnot suoritettuan opiskelija

- o tuntee hyvin antiikin Kreikan ja Rooman historian kulkuja sekä niiden vaikutuksia toisiinsa
- o tuntee hyvin antiikin Kreikan ja Rooman kulttuurin eri aloja, niiden vaikutuksen eurooppalaiseen kulttuuriin yleensä ja merkityksen nykykirjallisuudelle, -taiteelle ja -ajattelulle
- o ymmärtää latinan kielen käyttöä ja merkitystä myöhempinä aikoina

ANTIIKIN KULTTUURIN OPINTOKOKONAISUUS (20 op)

Voidaan koota vapaasti antiikin kulttuurin opintojaksoista. Opintokokonaisuus voi sisältää myös latinan tai kreikan kielen opintoja.

Perustiedot väh. 10 op	ANTP010 Johdatus antiikin kulttuuriin	2 op
	ANTP011 Antiikin mytologia	2 op
	ANTP012 Antiikin historia	2 op
	tai ANTP003 Kreikan historia	3 op
	tai ANTP004 Rooman historia	3 op
	ANTP016 Antiikin kirjallisuuden historia	2 op
	tai ANTP017 Kreikan kirjallisuuden historia	2 op
	tai ANTP018 Rooman kirjallisuuden historia	2 op
Erikaisalat väh. 10 op	ANTP019 Antiikin kirjallisuus 2	2 op
	ANTP020 Antiikin taide (2 op)	2 op
	tai ANTP021 Kreikan taide	2 op
	tai ANTP022 Rooman taide	2 op
	ANTP023 Rooman topografia ja rakennushistoria	2 op
	tai ANTP024 Ateenan topografia ja rakennushistoria	
	seuraavista 2 tai 3	
	ANTP025 Antiikin filosofia	2 op
	tai ANTP032 Antiikin retoriikka	3 op
	tai ANTP033 Antiikin perinne	3 op
tai ANTP030 Antiikin uskonto	2 op	
Valinnaisia opintoja*	ANTP015 Johdatus kreikkalaiseen kulttuuriin	2 op
	ANTP034 Antiikin perinne 2	3 op
	ANTP035 Antiikin mytologia 2	3 op
	ANTP031 Johdatus antiikintutkimukseen	2 op
	ANTP036 Valinnaisia opintoja	2–5 op

*Valinnaisesti seuraavista, tai edellä mainituista antiikin kulttuurin opintojaksoista, joita ei vielä ole suorittanut.

Tähän voi sisällyttää myös klassisten kielten opintoja (esim. LATP001 Latina 1).

Opintojaksojen kuvaukset

Opintojaksoissa harjoitellaan substanssiosaamisen ohella työelämässä tarvittavia yleisiä valmiuksia, kuten kokonaisuuden hahmotuskykyä, ajanhallintataitoja, itsenäistä työskentelyä, tiedonhankintataitoja ja kirjallisen raportin tuottamista.

Perustiedot

ANTP010 Johdatus antiikin kulttuuriin (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija tuntee antiikin kulttuurin eri aloja,
- osaa selittää antiikin yhteiskuntaelämään ja kulttuuriin kuuluvia toimintoja ja käytänteitä (mm. Rooman hallinto ja virkamiesjärjestelmä eri aikoina, koulutus, teatteri, aatemaailma),
- ymmärtää latinan käyttöä ja antiikin kulttuurin merkitystä myöhempinä aikoina.

Kirjallisuus: Kreikkaa ja Roomaa koskevat osat teoksesta DE BLOIS, *An Introduction to the Ancient World* (on myös saksaksi), tai KALLELA-OKSALA-PAANANEN-PALMÉN, *Antiikin kulttuuriperintö (Ad fontes)*.

ANTP011 Antiikin mytologia (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija pystyy kertomaan antiikin mytologian tärkeimmät tarinat ja mytologisten henkilöiden kohtalot,
- tunnistaa mytologiset viittaukset kirjallisuudessa ja taiteessa.

Kirjallisuus: LINDSKOG, *Kreikkalaisia jumalaistaruja ja satuja*, tai BELLINGHAM, *Kreikan mytologia*.

Yksi kolmesta seuraavasta (ANTP012 / ANTP003 / ANTP004):

ANTP012 Antiikin historia (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija tuntee antiikin historian kronologian pääpiirteissään,

- o osaa kertoa antiikin historian vaiheista, tapahtumista ja tärkeimmistä henkilöistä.

Kirjallisuus: KAMM, *The Romans*, s. 1-75 ja 171-207 sekä SOWERBY, *The Greeks*, s. 29-72. Tarkista henkilöiden nimiasut esim. teoksesta Castrén, *Antiikin käsikirja*.

ANTP003 Kreikan historia (3 op)

Osaamistavoitteet:

- o Opiskelija tuntee antiikin Kreikan historian kronologian pääpiirteissään,
- o osaa kertoa Kreikan historian tapahtumista ja Rooman varhaisvaiheista,
- o ymmärtää historiallisten tapahtumien merkityksen ja niiden vaikutuksen yhteiskuntaan ja kulttuuriin.

Kirjallisuus: CASTRÉN, *Uusi antiikin historia*, s. 1-301.

ANTP004 Rooman historia (3 op)

Osaamistavoitteet:

- o Opiskelija tuntee antiikin Rooman historian kronologian pääpiirteissään,
- o osaa kertoa Rooman historian tapahtumista,
- o ymmärtää historiallisten tapahtumien merkityksen ja niiden vaikutuksen yhteiskuntaan ja kulttuuriin.

Kirjallisuus: CASTRÉN, *Uusi antiikin historia*, s. 302-616.

Yksi kolmesta seuraavasta (ANTP016 / ANTP017 / ANTP018):

ANTP016 Antiikin kirjallisuuden historia (2 op)

Osaamistavoitteet:

- o Opiskelija tuntee eri kirjallisuudenlajien kehityksen antiikissa,
- o osaa kertoa kirjallisuudenlajien tärkeimmistä edustajista ja heidän teoksistaan.

Kirjallisuus: KAIMIO-OKSALA-RIIKONEN, *Antiikin kirjallisuus ja sen perintö* (1998), s. 11-179.

ANTP017 Kreikan kirjallisuuden historia (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija tuntee eri kirjallisuudenlajien kehityksen antiikin Kreikassa,
- osaa kertoa kirjallisuudenlajien tärkeimmistä edustajista ja heidän teoksistaan.

Kirjallisuus: Kreikkaa koskevat osat teoksesta *KANSOJEN KIRJALLISUUS I* (Bendz), tai *MAAILMAN KIRJALLISUUS I* (Thesleff).

ANTP018 Rooman kirjallisuuden historia (2 op)

On suositeltavaa, että ne, jotka suorittavat Rooman kirjallisuuden historian, sisällyttävät Kreikan kirjallisuuden historian valinnaisiin opintojaksoihin.

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija tuntee eri kirjallisuudenlajien kehityksen antiikin Roomassa,
- osaa kertoa kirjallisuudenlajien tärkeimmistä edustajista ja heidän teoksistaan.

Kirjallisuus: Roomaa koskevat osat teoksesta *KANSOJEN KIRJALLISUUS I* (Bendz), tai *MAAILMAN KIRJALLISUUS I* (Thesleff).

ANTP019 Antiikin kirjallisuus 2 (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija ymmärtää valitsemansa teoksen rakenteen,
- pystyy kertomaan sen päätapahtumat,
- tuntee sen mahdolliset esikuvat,
- ymmärtää sen merkityksen myöhemmälle kirjallisuudelle.

Kirjallisuus: Antiikin kirjallisuutta käännöksinä tai syventävä teos (sovitaan kuulustelijan kanssa).

Opiskelutapa: Essee tai kirjatentti.

Erikoisalut

Yksi kolmesta seuraavasta (ANTP020 / ANTP021 / ANTP022):

ANTP020 Antiikin taide (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija pystyy kertomaan antiikin eri kausien taidesuuntauksista (kuvanveisto, maalaus, mosaiikit, arkkitehtuuri) ja tärkeimmistä teoksista,
- ymmärtää niiden merkityksen myöhemmälle taiteelle.

Kirjallisuus: HONOUR-FLEMING, *Maailman taiteen historia* (1992), s. 59-68, 104-191, 258-295, tai myöhemmästä painoksesta luvut: "Varhaiset korkeakulttuurit" (kappaleet "Aigeialainen kulttuuri" ja "Taideteos kontekstissa"), "Kreikkalaiset ja heidän naapurinsa", "Hellenistinen ja roomalainen taide" ja "Varhaiskristillinen ja bysanttilainen taide".

ANTP021 Kreikan taide (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija pystyy kertomaan Kreikan eri kausien taidesuuntauksista (kuvanveisto, maalaus, mosaiikit, arkkitehtuuri) ja tärkeimmistä teoksista,
- ymmärtää niiden merkityksen myöhemmälle taiteelle.

Kirjallisuus: BOARDMAN, *Greek Art*, tai vastaava, kuulustelijan kanssa sovittava teos. Tarkista henkilöiden nimiasut esim. teoksesta Castrén, *Antiikin käsikirja*.

ANTP022 Rooman taide (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija pystyy kertomaan Rooman eri kausien taidesuuntauksista (kuvanveisto, maalaus, mosaiikit, arkkitehtuuri) ja tärkeimmistä teoksista,
- ymmärtää niiden merkityksen myöhemmälle taiteelle.

Kirjallisuus: WHEELER, *Roman Art and Architecture*, tai vastaava, kuulustelijan kanssa sovittava teos. Tarkista henkilöiden nimiasut esim. teoksesta Castrén, *Antiikin käsikirja*.

Toinen kahdesta seuraavasta (ANTP023 / ANTP024):

ANTP023 Rooman topografia ja rakennushistoria (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija osaa kertoa Rooman topografisesta kehityksestä eri aikoina ja rakennusmateriaalien vaikutuksesta siihen,
- tietää, minkälaisia rakennuksia Roomassa rakennettiin ja mikä niiden käyttötarkoitus oli.

Kirjallisuus: CLARIDGE, *Rome: An Oxford archaeological guide* (pääkohdittain; sovitaan kuulustelijan kanssa), tai COARELLI, *Roma* (pääkohdittain; sovitaan kuulustelijan kanssa), tai STAMBAUGH, *The ancient Roman city* (luvut 1-14).

ANTP024 Ateenan topografia ja rakennushistoria (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija pystyy kertomaan Ateenan topografisesta kehityksestä eri aikoina,
- tietää, minkälaisia rakennuksia Ateenassa rakennettiin ja mikä niiden käyttötarkoitus oli.

Kirjallisuus: CAMP, *The Archaeology of Athens* (luvut 1-7).

Kaksi tai kolme neljästä seuraavasta (ANTP025 / ANTP032 / ANTP033 / ANTP030):

ANTP025 Antiikin filosofia (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija pystyy kertomaan antiikin filosofisista suuntauksista ja niiden tärkeimmistä edustajista,
- ymmärtää niiden merkityksen myöhemmälle ajattelulle.

Kirjallisuus: THESLEFF-SIHVOLA, *Antiikin filosofia ja aatemaailma* (200 sivua oman valinnan mukaan - muista ilmoittaa valitsemasi alue ilmoittautuessasi tenttiin) tai GUTHRIE, *The Greek philosophers* (tarkista henkilöiden nimiasut esim. teoksesta Castrén, *Antiikin käsikirja*).

ANTP032 Antiikin retoriikka (3 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija pystyy kertomaan antiikin retoriikan kehityksestä ja suuntauksista ja niiden tärkeimmistä edustajista,
- tunnistaa retorisia tehokeinoja.

Kirjallisuus: The CAMBRIDGE COMPANION TO ANCIENT RHETORIC (ed. Gunderson; s. 59–260 ja 291–298).

ANTP033 Antiikin perinne (3 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija tuntee keskiajan kirjahistoriaa, paleografiaa ja käsikirjoitustutkimusta,
- hänellä on käsitys latinalaisen kirjoituksen historiasta antiikista uuden ajan alkuun,
- hän tuntee erityisesti karolingisen minuskelin ja goottilaisen kirjoituksen,
- hänellä on yleistiedot kirjahistorian tutkimusmetodiikasta.

Opiskelutapa: Luentosarja kertauskuulusteluineen tai kirjatentti.

Kirjallisuus: MERISALO, *Manu scripta: länsimaisen kirjan historia keskiajalla (500-1500)*.

ANTP030 Antiikin uskonto (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija pystyy kertomaan antiikin uskonnollisesta ajattelusta ja eri uskonnoista,
- ymmärtää uskonnon merkityksen osana jokapäiväistä elämää,
- ymmärtää antiikin uskontojen ja kristinuskon erot.

Kirjallisuus: MUSTAKALLIO, *Uskonto ja yhteisö antiikin Roomassa*, tai SCHEID, *An introduction to Roman religion*.

Valinnaisia opintoja

ANTP015 Johdatus kreikkalaiseen kulttuuriin (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija ymmärtää kreikkalaisen kulttuurin epäyhteneväisyyden,

- osaa selittää polisten (erit. Ateenan ja Spartan) yhteiskuntaelämää ja kulttuuriin kuuluvia toimintoja ja käytänteitä (mm. väestöluokat, kasvatus, oikeudenkäyttö, armeija).

Kirjallisuus: SOWERBY, *The Greeks*, tai FLACELIÈRE, *Sellaista oli elämä antiikin Kreikassa*.

Huom. Jos opiskelija on suorittanut tai aikoo suorittaa jaksossa ANTP012 osan SOWERBYN teoksesta, hänen tulee tässä kohdassa valita FLACELIÈRE.

ANTP034 Antiikin perinne 2 (3 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija tuntee länsimaisen kirjan historiaa,
- tuntee keskiajan kirjahistoriaa ja käsikirjoitustutkimusta,
- hänellä on yleistiedot kirjahistorian tutkimusmetodiikasta ja tekstikritiikistä.

Kirjallisuus: REYNOLDS-WILSON, *Scribes and scholars*.

ANTP035 Antiikin mytologia 2 (3 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija pystyy syvällisesti analysoimaan antiikin mytologian taruja,
- tietää ja osaa selittää suuntauksia, joilla myyttejä tulkitaan ja tutkitaan.

Kirjallisuus: GRAF, *Greek mythology*, tai WOODARD, *The Cambridge companion to Greek mythology* (Part I tai Parts II & III).

ANTP031 Johdatus antiikintutkimukseen (2 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija tutustuu antiikintutkimuksen eri aloihin, metodeihin ja lähdeaineistoihin,
- ymmärtää antiikintutkimuksen monialaisuuden.

Kirjallisuus: HIEKKALINNA-SEPPÄNEN (toim.), *Philologia classica. Lähteitä, lähestymistapoja ja metodeja*.

ANTP036 Valinnaisia opintoja (2-5 op)

Opiskelutapa: Luento tai muualla suoritettuja opintoja.